

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ**

Одлуком Наставно-научног већа Економског факултета у Нишу број 04-1158 од 06.05. 2014. године именовани смо за чланове Комисије за оцену и одбрану урађене докторске дисертације кандидата мр Мирољуба Николића под називом **ИНОВАТИВНОСТ МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА КАО ФАКТОР ПРИВРЕДНОГ РАЗВОЈА СРБИЈЕ** у саставу: 1. др Слободан Цветановић, редовни професор Економског факултета у Нишу, 2. др Милорад Филиповић, ванредовни професор Економског факултета у Београду, 3. др Надица Фигар, редовни професор Економског факултета у Нишу, и 4. др Игор Младеновић, ванредни професор Економског факултета у Нишу.

На основу анализе урађене докторске дисертације подносимо Наставно-научном већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

Докторска дисертација кандидата мр Мирољуб Николић под називом **"Иновативност малих и средњих предузећа као фактор привредног развоја Србије"** презентирана је на 322 странице текста, укључујући списак коришћене литературе са 413 наслова (монографија, студија, уџбеника, чланака, реферата), као и 75 табела, 57 графикона и 34 слике.

Структуру докторске дисертације, осим уводних напомена, закључних разматрања и статистичког прилога чини пет поглавља:

I ИНОВАТИВНОСТ И ИНОВАЦИОНИ СИСТЕМ

II РАЗВИЈЕНОСТ И ИНОВАТИВНЕ ПЕРФОРМАНСЕ МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

III УТИЦАЈ ИНОВАЦИЈА НА РАЗВОЈА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА И ПРИВРЕДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

IV ПРЕПРЕКЕ ИНОВИРАЊУ МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА

V ПОДСТИЦАЊЕ ИНОВАТИВНОСТИ МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА

У првом поглављу (стр. 5-76), након појмовног и суштинског објашњења појмова иновативности и иновација, указује се на постојање различитих врста иновација, као и на међусобну повезаности, међузависности и комплементарност развоја друштва заснованог на знању и иновативности. Тако, аутор већ на почетку рада, указује на сложеност и мултидимензијалност полазних претпоставки које током целог рада конзистентно разрађује и елаборира. У овом поглављу, аутор кроз мерење иновативности показује достигнути ниво иновативног развоја привреде и малих и

средњих предузећа при чему показује значајно заостајање привреде Републике Србије и домаћих МСП у погледу развоја иновативности и развоја друштва заснованог на знању у односу на просек и највећи број земаља Европске уније (међу којима су и напредније земље у окружењу). Аутор указује да се савремени иновациони процес значајно разликује од ранијих иновационих модела и закључује да савремени модел пословања подразумева напуштање затвореног и развој отвореног модела иновирања чиме се олакшава и унапређује сарадња свих актера у оквиру иновационог система и привреде у целини.

Друго поглавље (стр. 77-152) као централни део дисертације, посвећено је истраживању развијености и иновативним перформансама МСП у Републици Србији. Кандидат истраживању приступа дефинисањем и класификацијом малих и средњих предузећа, при чему посебан нагласак ставља на дефинисање иновативних предузећа и објашњење основних карактеристике иновативних МСП.

У ту сврху, најпре су истражене иновационе активности и иновациони капацитет домаћих и европских МСП, при чему је анализиран обим иновирања, ниво иновационе сарадње, иновације у маркетингу, као и значај развоја креативности и вештина за унапређење иновативности у МСП. Кандидат посвећује значајну пажњу овим питањима јер способност предузећа да иновира у великој мери одређује његов положај на тржишту и способност да задовољи потребе потрошача. Иновативне активности су кључни покретач и извор пословног успеха предузећа, а збирно и привреде у целини. Иновације, осим што стварају нове производе и услуге, повећавају продуктивност и укупну ефикасност пословања. Зато способност предузећа да успешно иновира одређује његову конкурентску предност, при чему, иновациони капацитет предузећа није исти за сва МСП јер зависи од великог броја интерних и екстерних фактора.

Кандидат у овом делу докторске дисертације даје приказ достигнутог нивоа развоја и оцену значаја МСП у Републици Србији. Истражују се најзначајнија питања развоја МСП (број предузећа, запосленост и бруто додата вредност-БДВ), која чине преко 99% укупног броја предузећа, ангажују преко 2/3 радника и значајно учествују у стварању БДВ привреде. Анализа кретања основних показатеља пословања МСП у периоду кризе је значајна јер истиче структурне предности и слабости МСП и њихов развојни потенцијал, док анализа регионалног распореда МСП указује на њихов значај и допринос за остваривање равномерног регионалног развоја и смањење незапослености.

Иновације имају централно место у привреди заснованој на знању, јер стварање и размена знања није сама себи циљ већ представља извор и основу за развој иновација. Велики број производних и услужних делатности је повећао степен коришћења технологија заснованих на знању у производњи и пружању услуга. Иако се привреда заснована на знању не своди само на секторе високе технологије, они су покретач развоја и најзначајнији њен део. У савременој привреди, технологије и знање постају све сложенији, расте значај и могућности за повезивање предузећа чиме се стварају услови за стицање нових знања и развој, примену и ширење иновација, као и

даљи развој и јачање продуктивности и конкурентности предузећа и читаве привреде. Како се иновациони процеси у великој мери разликују између сектора у погледу развоја, брзине и дубине технолошких промена, повезаности и размени знања и иновација, кандидат с правом, значајну пажњу посвећује анализи развијености МСП са аспекта њихове заснованости на знању и новим технологијама. Сектори високе технологије су значајни јер их одликују брзе технолошке промене и радикалне иновације. Већа потреба за иновацијама у овим секторима довела је до значајнијих улагања у науку, знање, технологију и развој иновационих капацитета МСП.

У дисертацији се, на основу величине, старости и секторске специјализације, прави разлика између три врсте иновативних МСП: производна МСП из области високе технологије, услужна МСП заснована на знању и млада иновативна предузећа. Резултати истраживања показују да МСП из сектора високе технологије чине 2,6% укупних МСП привреде, као и да запошљавају 3,8% укупног броја радника. Међутим, истраживање показује да је кретање БДВ у сектору високе технологије у Републици Србији у нескладу са већином земаља Европске уније. У условима економске кризе МСП из сектора високе технологије су више повећала продуктивност у односу на остала МСП захваљујући снажнијем расту БДВ у односу на пад запослености (продуктивност је повећана и код МСП из осталих сектора, али услед већег пада запослености). Овај резултат је значајан јер се очекује да ће раст продуктивности подићи ниво конкурентности МСП и убрзати опоравак привреде у наредном периоду.

Надаље кандидат истражује развијеност и значај услужних МСП заснованих на знању јер су ова предузећа носилац и један од најзначајнијих извора иновација у савременој привреди. Емпиријска основа за овакав приступ била је чињеница да су услужна МСП заснована на знању кроз повезивање са потрошачима и другим предузећима и истраживачким организацијама значајни произвођачи иновација. Иновације у области услуга се разликују од иновација у производним секторима, јер за разлику од производње где се иновације развијају у специјализованим одељењима, у области услуга иновације настају као резултат изграђеног односа са потрошачима, повезивања, умрежавања и боље међусобне сарадње. Услужна МСП, повезивањем у оквиру ланца вредности, унапређују и сам процес производње. Она кроз сарадњу са потрошачима побољшавају технологију и пословне моделе и на тај начин повећавају конкурентност свих предузећа у ланцу вредности, укључујући и производна предузећа. Ова предузећа учествују са око 25% у укупном броју и запослености услужних МСП, стварајући 27,6% БДВ сектора услуга. У Републици Србији доминирају МСП која су мање заснована на знању и новим технологијама, што за последицу има мању иновативност и слабију конкурентност привреде Републике Србије у односу на највећи број земаља Европске уније.

У трећем поглављу дисертације (стр. 153-166) сагледан је утицај иновација на развој МСП и привреде Републике Србије. Кандидат је применом одговарајућих техника статичке и економетријске анализе испитао да ли иновативна МСП подстичу привредни раст, отварају више нових радних места и стварају већи приход, да ли постоји јасна зависност између величине и иновативности предузећа, да ли МСП могу да надокнаде мања улагања у истраживање и развој (ИР) у другим областима или

методама, као и да ли постоји позитивна веза између иновација и развоја малих и средњих предузећа и привреде Републике Србије.

У спроведеним истраживањима кандидат је уважио хетерогеност самих МСП, као и сложен утицај њихових иновативних активности на остале учеснике у привреди. Економетријска анализа је спроведена на основу репрезентативних података РЗС о иновативним активностима 3.500 МСП (референтна година је 2010). Добијени резултати показују да иновативна МСП не подстичу значајно привредни раст (апроксимиран приходом) привреде Републике Србије. У доказивању основних теза, кандидат је пошао од полазне претпоставке да иновативна МСП утичу на укупни развој МСП, а да развој МСП, која су доминантан сегмент привреде, посредно доприноси развоју укупне привреде. На тај начин, кандидат је настојао да испита да ли постоји веза између иновација, МСП и привредног развоја. Добијени резултати су јасно показали да приход МСП у Републици Србији одређује извоз, инвестиције, актива и капитал МСП, али не и њихова иновативност, што упућује на закључак да иновативна МСП у Републици Србији не подстичу привредни раст.

У наставку истраживања, кандидат је испитао да ли иновативна МСП креирају више нових радних места и стварају већи приход у односу на остала предузећа. Кандидат је истраживачко питање засновао на претпоставкама да, услед ефекта тражње, иновације производа могу довести до раста запослености, док иновације процеса најчешће доводе до смањења запослености. У истраживању је, такође, узето у обзир да МСП својим настанком и развојем доприносе креирању нових радних места и да постају све значајнији фактор у смањењу незапослености. Спајањем ових ставова, наметнуло се питање да ли иновативна МСП у Републици Србији креирају значајно већи број радних места него неинновативна МСП. Како би адекватно истражио ово питање, кандидат је анализу усмерио и на везу између иновативности МСП и креирања прихода, као основног показатеља успешности пословања предузећа. Емпиријска основа за овакав приступ била је чињеница да иновативна МСП имају боље производне процесе путем којих су у стању да, уз мања улагања рада и капитала, остваре веће приходе. Добијени резултати показали су да на број запослених у МСП статистички значајно утиче број запослених у оквиру ИП самог предузећа и приходи предузећа, али не и иновативност предузећа. Такође, на основу добијених резултата кандидат је закључио да приход МСП статистички значајно зависи само од броја запослених у конкретном предузећу, али не и од иновативности и броја запослених у ИП. На основу свих добијених резултата, кандидат је закључио да иновативна МСП не креирају више нових радних места и не стварају већи приход у односу на неинновативна МСП у Републици Србији.

Полазећи од неколико спроведених емпиријских истраживања, у којима није пронађена значајна корелација између величине и иновативности предузећа, кандидат је испитао да ли постоји јасна зависност између величине и иновативности предузећа (величина је апроксимирана бројем запослених и капиталом предузећа), као и да МСП могу надокнадити мања улагања у ИП у другим областима или методама (нпр. путем умрежавања). На основу добијених резултата, кандидат је закључио да не постоји корелација између величине предузећа и иновативности самог предузећа, односно да

се и предузећа са малим бројем запослених и малим капиталом баве иновативним активностима. Резултати су, такође, показали да припадност предузећа некој већој групацији, благо утиче на иновативност, као и да сарадња са другим предузећима утиче позитивно на иновативност. На основу свих добијених резултата, кандидат је потврдио да не постоји јасна зависност између величине и иновативности предузећа, као и да МСП могу надокнадити мања улагања у истраживање и развој у другим областима или методама.

Пратећи претходно добијене резултате, кандидат је испитао да ли постоји позитивна веза између иновација и развоја МСП, као и између развоја МСП и привреде Републике Србије. На основу корелограма, кандидат је дошао до закључка да нема корелације између иновација и прихода МСП, који представља апроксимацију развоја МСП. Истовремено је уочена корелација између БДП Србије, БДВ МСП и запослености МСП. Како не постоји корелације између иновација и прихода (развоја) МСП кандидат је закључио да не постоји позитивна веза између иновација и развоја МСП и развоја МСП и привреде Републике Србије. Резултати који показују да не постоји позитивна веза између иновација и развоја МСП и привреде Републике Србије у сагласности су са резултатима из осталих истраживања у раду који показују да привреда Републике Србије заостаје у изградњи привреде засноване на знању, да је иновативни развој на ниском нивоу, као и да иновативна МСП још увек нису носиоци привредног развоја Републике Србије.

У четвртом поглављу рада (стр. 167-180), кандидат је указао на значајна ограничења и препреке које смањују иновационе могућности МСП. Идентификоване су интерне препреке које смањују иновативност МСП, а које настају унутар предузећа и одраз су начина и квалитета пословања сваког појединачног предузећа. Ове препреке нису исте за свако предузеће и предузећа могу непосредно да утичу на њихово уклањање. Како ове препреке зависе од сваког појединачног предузећа, кандидат већу пажњу усмерава на екстерне препреке, на које МСП не могу директно да утичу већ су присиљена да им се прилагођавају. То су препреке које произилазе из институционалног и тржишног амбијента, које погађају сва предузећа на тржишту. Како располажу са мање ресурса (финансијских, људских, технолошких, информационих, маркетиншких и др.) ове препреке више утичу на МСП него на велика предузећа. Такође, ове препреке су израженије у транзиционим и другим мање развијеним земљама услед неповољнијег општег пословног амбијента. Ограничења и препреке при иновирању са којима се сусрећу МСП у Републици Србији у раду су систематизована у три велике групе: фактори на страни трошкова (недостатак финансијских средстава у предузећу, високи трошкови директних иновација и немогућност обезбеђивање средстава за финансирања иновација из екстерних извора), тржишни фактори (пословање на тржиштима на којима доминирају већ позиционирана предузећа, неизвесна тражња за иновативним производима) и фактори знања (недостатак стручних кадрова, недовољна информисаност о технологијама, тешкоће у налажењу партнера за сарадњу и др). У раду се указује на чињеницу да су највећа ограничења са којима се сусрећу домаћа иновативна МСП везана за високе трошкове и немогућност адекватног финансирања иновативних активности, као и непостојање ефикасне пословне инфраструктуре и партнера за сарадњу и заједнички развој

иновација. Ове резултате кандидат користи као полазну основу код давања предлога за подстицање и унапређивање иновативности МСП у Републици Србији.

Пето, завршно, поглавље дисертације (стр. 181-267) је посвећено анализи политике, метода и инструмената за подстицање иновативности МСП, како би се унапредиле иновационе перформансе МСП и обезбедио бржи развој привреде засноване на знању у Републици Србији. Ефикасна иновациона политика подразумева системски приступ који обухвата стварање услова за развој подстицајног окружења за иновације и представља оквир за креирање инструмената и мера за спровођење политике. Основни циљ иновационе политике је да подстиче, олакшава и помаже МСП да буду иновативна како би могла да остваре своју пуну економску и ширу друштвену улогу. Мере и инструменти иновационе политике отклањају тржишне недостатке и олакшавају и убрзавају деловање тржишта.

Значај иновационе политике је препознат у Европској унији, где чини значајан део развојне политике и представља централну полугу имплементације стратегије Европа 2020. У прошлости фокус иновативне политике Европске уније био је на страни улазних елемената, али се у стратегији Европа 2020 пажња посвећује и излазним елементима иновационог система. Циљ таквог приступа је да се боље искористе технологије које омогућавају радикална унапређења производње и пословања предузећа, односно да се подстакне бржи развој и комерцијализација иновација како би се повећала европска конкурентност на глобалном нивоу како у традиционалним, тако и у новим делатностима заснованим на знању и високим технологијама. У оквиру паметног раста, једног од три основних стубова стратегије Европа 2020, дефинисана је посебна водећа иницијатива „Унија иновација“ с циљем да се унапреде оквирни услови и финансирање ИП и иновација. Политика подстицања иновација у оквиру Европске уније у пракси се спроводи посредством програма HORIZON 2020 (усмерен је на повећање употребе научних достигнућа ради стварања иновативних производа и услуга), Оквирног програма Европске уније за конкурентност и иновативност – СІР (циљ је да се успостави заједнички оквир за различите специфичне програме подршке иновацијама од стране Европске комисије) и структурних фондова који су намењени за подршку оснивању и развоју иновативних МСП. У сарадњи са Европском комисијом, покренута је JEREMIE иницијатива која даје државама чланицама могућност да користе део структурних фондова ЕУ за развој инструмената и финансирање МСП путем власничког капитала, кредита или гаранција, кроз револвинг холдинг фонд и др. У дисертацији се експлицира да стављање иновација у центар развојне и осталих политика Европске уније, дефинисање и имплементације различитих програма, инструмената и механизма за подстицање и развој иновација и иновативних МСП, Европска унија демонстрира стратешко опредељење ка даљем развоју конкурентне привреде, засноване на знању и иновацијама.

У раду се оцењује да, према међународно важећим критеријумима, у Републици Србији не постоји заокружена и ефикасна политика развоја иновација и иновативних МСП. Последица тога је ниска иновативност, продуктивност и конкурентност МСП и привреде у целини. Упркос овој оцени, у раду се признаје да су у претходном периоду

учињени одређени позитивни napopи и то пре свега у области политичког и законског регулисања. Донет је већи број нових законских и подзаконских аката који регулишу ову област и усвојено је неколико стратешких и развојних програма чији је циљ да директно или индиректно унапреде развој иновација у Републици Србији. Најзначајнији напредак је направљен доношењем Закона о иновационој делатности, у коме су постављени циљеви и обезбеђени системски услови за стварање, развој и примену иновација у Републици Србији, дефинисани начини финансирања иновационе делатности, као и могућност давања пореских, царинских и других олакшица (субвенције и др). Кандидат закључује, да иако су доношењем овог закона дефинисане неке од основних претпоставки за развој иновација и иновативних предузећа, његова примена кроз различите програме није резултирала значајним растом иновационих активности у МСП и привреди. Неуспех постојеће политике ствара потребу да доношењем нове иновационе политике, која ће на основу свеобухватног и конзистентног сагледавања фактора који одређују развој иновација и иновативних МСП у Републици Србији дати конкретна решења (мере и активности) за подстицање убрзаног развоја у овој области. Зато се предлаже да нова иновациона политика буде усмерена на стварање повољних оквирних услова за иновирање, већу укљученост домаћих МСП у глобалне токове знања, унапређење повезивање МСП код развоја иновација, повећање улоге државе у развоју знања и иновација, развој људских ресурса, унапређење систем финансирања иновација и иновативних МСП, развој тржишта за иновативне производе, услуге и процесе кроз систем јавних набавки, подстицање иновативних МСП кроз развој социјалног предузетништва и др.

Кандидат у дисертацији указује на чињеницу да су учињене одређене активности на изградњи и унапређењу појединих елемената пословне и иновационе инфраструктуре (технолошки инкубатори, индустријске зоне, научно-технолошки паркови, научно-технолошки институти, центри за трансфер технологија, мреже технолошких брокера и др.) који треба да омогуће стварање и трансфер знања, технологије и иновативних решења из науке у привреду и комерцијализацију иновација у МСП. Основан је Фонд за иновациону делатност и покренут је већи број пројеката (најчешће финансирани из ЕУ) који су усмерени на јачање иновационог система и промоцију иновација. Међутим, непостојање заокружене иновационе политике довело је до тога да се поједини инструменти, мере и активности за развој иновација и иновативних МСП доносе и спроводе *ad hoc*, парцијално, без системског решења, чиме је битно смањена њихова ефикасност и оправданост. Последица тога је да су многи елементи иновационе инфраструктуре у почетним фазама развоја са ограниченим капацитетом, а поједини значајни елементи још увек нису уопште развијени. Зато кандидат указује на потребу да се паралелно са јачањем капацитета и ефикасности постојећих елемената развијају нови елементи, као што су центри компетенције, технолошки институти и ваучери за иновације. Развој нових елемената треба да унапреди функционалност укупног националног иновационог система и омогући ефикасно повезивање науке и привреде, односно да доведе до развоја иновација и иновативних МСП.

Кандидат, такође, указује и на потребу унапређења и других области које су од значаја за развој иновација, првенствено финансијских инструмената прилагођених

финансирању развоја иновација и иновативних МСП. У дисертацији се полази од става да се МСП у пракси суочавају са ограниченом приступом повољним изворима финансирања, пре свега у погледу услова и цене коришћења. Већина извора финансирања, који су прилагођени финансирању иновација, нису развијени или су у раној фази развоја, тако да се могућности за финансирање иновативних МСП у Републици Србији најчешће свде само на банкарске кредите. Кандидат зато указује на потребну развоја оних механизма финансирања који су боље прилагођени финансирању иновативних МСП (пословни анђели и фондови власничког капитала), чиме би се уклонио један од најзначајнијих ограничавајућих фактора у развоју иновација и иновативних МСП у Републици Србији.

У закључку дисертације, осим коректног начина презентирања сумарних резултата истраживања, уз образложење и указивање на проблеме и ограничења са којима се сусрећу иновативна МСП, кандидат наглашава да је Република Србија у погледу иновативног развоја на европском зачељу, да мали број МСП иновира и да је њихов иновациони капацитет мањи од иновативних МСП из развијених земаља Европске уније, али и напреднијих земаља из окружења. Како развој иновација и брзорастућих иновативних МСП у великој мери одређује конкурентност и будући раст савремене привреде, кандидат у закључку поново указује на потребу дефинисања нове иновационе политике, која ће на конзистентан и ефикасан начин омогућити снажнији развој иновација и иновативних МСП и омогућити да Република Србија у наредним годинама постане напредно европско друштво засновано на знању.

Закључак

Мр Мирољуб Николић је проучио обимну и разноврсну литературу релевантну за проблематику иновативности малих и средњих предузећа и привреде. Највећи део коришћеног материјала потиче са енглеског говорног подручја, али су заступљени и најзначајнији радови домаћих аутора. Обимност литературе је наметнута амбициозно постављеним оквиром истраживања, који је на том подручју пред аутором отворио бројна питања, дилеме и изазове. Тема је у потребном обиму истражена теоријски, и посебно емпиријски по питању развијености и иновативних перформанси малих и средњих предузећа у Републици Србији. Кандидат је коректно систематизовао истраживање, на својеврстан начин селектовао релевантне проблеме и обрадио их коришћењем постојећих теоријско-методолошких сазнања из ове области. Кључне концепције у дисертацији одликује коректноо познавање теоријских знања и припадајућих дисциплина и јасан стил излагања. Комисија посебно истиче вредност оригиналне емпиријске анализе утицаја иновација на развој малих и средњих предузећа и привреде Републике Србије, која је дата у трећој глави дисертације.

У анализи утицаја иновација на развој малих и средњих предузећа и привреде Републике Србије, кандидат је узео у обзир сложеност и могући утицај већег броја фактора како на развој малих и средњих предузећа, тако и на развој привреде у целини. Кандидат је на научно утемељен начин допунио основно истраживачко питање, да ли иновативна мала и средња предузећа подстичу привредни раст, питањима: да ли

иновативна мала и средња предузећа креирају више нових радних места и стварају већи приход, да ли постоји јасна зависност између величине и иновативности предузећа, да ли мала и средња предузећа могу да надокнаде мања улагања у истраживање и развој у другим областима или методама, а све у циљу долажења до коначног одговора на питање постојања позитивне везе између иновација и развоја малих и средњих предузећа и развоја малих и средњих предузећа и привреде Републике Србије.

Добијени одговори, не само да су сагласни и допуњују остале налазе и закључке у дисертацији, већ су и јасна потврда неефикасности постојеће иновационе и опште развојне политике. Као такви, они представљају полазну основу за предлагање нове иновационе политике, са боље одређеним циљевима и приоритетима, као и новим и унапређеним инструментима, мерама и активностима. Нова иновациона политика треба да омогућити снажнији и ефикаснији развој иновативности привреде Републике Србије кроз подстицање и развој иновативних брзорастућих малих и средњих предузећа као најзначајнијих стваралаца иновација и носилаца укупног развоја привреде засноване на знању.

На основу напред изнесених констатација, Комисија предлаже Наставно-научном већу Економског факултета у Нишу да усвоји позитиван извештај о урађеној докторској дисертацији кандидата **мр Мирољуба Николића** под називом **"Иновативност малих и средњих предузећа као фактор привредног развоја"** и одобри њену јавну одбрану.

У Нишу, 13. мај 2014. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. др Слободан Цветановић, редовни професор
Економског факултета у Нишу

2. др Милорад Филиповић, ванредовни професор
Економског факултета у Београду

3. др Надица Фигар, редовни професор
Економског факултета у Нишу

4. др Игор Младеновић, ванредни професор
Економског факултета у Нишу
